

JUNY 2020. Butlletí núm. 142

Notícies de la FOLC / Notícies destacades

Ens plau donar la benvinguda a la nostra Federació a l'**Institut d'Estudis Eivissencs**, que ja és, per tant, una entitat membre de la FOLC. Tal com és defineix ella mateixa, és una entitat fundada l'any 1949, que nasqué amb la finalitat de protegir el patrimoni natural i cultural de les Illes Pitiüses. Un dels pilars fonamentals de l'IEE és protegir i reivindicar la nostra llengua, el català, per tal que aquesta tingui el lloc que li pertoca en el dia a dia dels ciutadans de les nostres illes. Per a més informació podeu consultar la seva pàgina [web](#).

La campanya **PER LA RECIPROCIAT PLENA I L'ESPAI DE COMUNICACIÓ EN CATALÀ** continua amb la difusió dels **vídeos individuals** que podeu trobar a **#reciprocitatmitjans youtube**, on personalitats dels Països Catalans manifesten opinions favorables als objectius de la campanya. **Aviat afegirem més vídeos als ja existents**. Ja són moltes les entitats i persones que s'han adherit al [manifest](#) d'aquesta campanya i en calen moltes més. Podeu fer-ho en menys d'un minut en aquest [enllaç](#). Per a la difusió de la campanya també convé retuitejar les nostres piulades.

Darrerament, la campanya per la reciprocitat s'ha animat, com explica l'article del «diari de la llengua», el títol original del qual: **L'HORA DE LA RECIPROCIAT** encapçala una notícia en aquest butlletí que comenta algunes de les iniciatives en favor de la reciprocitat, però se'n podrien esmentar algunes més que hem publicat en butlletins anteriors de la FOLC, com la presentació de la campanya de la FOLC a Barcelona i València ([butlletí 134](#)), la presentació de la campanya de la FOLC a la CCMA (Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals) ([butlletí 137](#)) del 17 de desembre passat, on es van valorar molt positivament els objectius i es va acordar mantenir una línia de contacte per seguir l'evolució i les novetats que es vagin produint durant el 2020 en l'espai de comunicació en català, i especialment la reunió que va tenir lloc el 7 de febrer del 2020 ([butlletí 139](#)) amb la participació de la directora general de Política Lingüística del Govern de les Illes Balears, **Beatriu Defior**, la directora general de Política Lingüística de la Generalitat de Catalunya, **Ester Franquesa**, i el director general de Política Lingüística i Multilingüisme de la Generalitat Valenciana, **Rubén Trenzano**, on s'afirmava que per als tres governs, **la presència de la llengua en la televisió i la reciprocitat de les emissions entre les televisions públiques "és una prioritat"**.

Volem recordar que el 21 d'abril la FOLC va publicar la [X Setmana per la Llengua 2020](#), aquesta vegada amb una estructura diferent. S'hi exposen les activitats per la llengua que entitats i institucions duen a terme al voltant de la setmana de Sant Jordi arreu dels Països Catalans i que enguany majoritàriament s'han celebrat virtualment, s'han ajornat o suspès. Les activitats de la «Setmana» són més espaciades temporalment i s'han celebrat o se celebraran els mesos d'abril, maig, juny i fins al 23 de juliol, data prevista per a la **Festa del Llibre i de la Rosa**.

Destaquem en aquest butlletí, a més de l'article esmentat, la notícia **DISNEY PLUS INCORPORARÀ EL CATALÀ EN EL SEU CATÀLEG**, per la transcendència que pot tenir i l'article de **Bernat Joan, LA CELROM A LES BALEARS: INCOMPLIMENTS I PROPOSTES**, que se centra en el que ha dit el Comitè d'Experts que fa el seguiment de la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (CELROM) i de les recomanacions al Comitè de Ministres del Consell d'Europa, referit al territori de les Illes Balears.

Notícies de les entitats**AGENDA D'AMICS DE LA BRESSOLA**

Dissabte 6 de juny. Tindrà lloc a l'estany de Sant Esteve del Monestir (Rosselló) la **Bressolada 2020**, la 17a edició d'aquesta festa de les escoles catalanes. La celebrarem amb una nova cantata, musicada per en **Francesc Bitlloch** i protagonitzada per tot l'alumnat de l'escola.

"DESCONFINEM LA LLENGUA" UNA NOVA CAMPANYA D'EL TEMPIR

El Tempir denuncia els estats perquè no han compartit tota la informació, les recomanacions, les directrius, etc. sobre la COVID-19 en una altra llengua que no siga l'oficial del país. Això provoca un greu perjudici dels parlants de llengües minoritàries, minoritzades com és cas nostre o regionals.

Cada estat ha de garantir que la informació arribi en totes les llengües als ciutadans del seu país. El Consell d'Europa ha ressaltat la necessitat de complir amb aquest deure lingüístic i ha assenyalat que hi ha estats membres que no ho han fet com és el cas d'Espanya, signatària de la **Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries**.

Davant aquesta situació, El Tempir va engegar el passat 12 de maig la campanya **«Desconfinem la llengua»**, que denunciarà tots aquells organismes i serveis públics (locals, autonòmic o estatal) que emeten tota la informació quant al coronavirus en xarxes socials, web o premsa únicament en castellà. Aquesta campanya té la voluntat de persistir en el temps i garantir els drets lingüístics dels valencianoparlants a ser informats en la seua llengua i a tenir accés a tota mena d'informació en la llengua pròpia del país, sobretot la que afecta la salut.

Desconfinem la llengua

Hospital del Vinalopó d'Elx
Període: Del 14 de març al 14 d'abril de 2020

La imatge mostra l'ús del valencià i del castellà entre el 14 de març i el 14 d'abril a l'**Hospital del Vinalopó d'Elx**.

Més informació: Eltempir.cat i racocatala.cat

DISNEY PLUS INCORPORARÀ EL CATALÀ EN EL SEU CATÀLEG

El **Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya** ha informat que **DISNEY +** incorporarà el català en el seu catàleg, però que segueix negociant amb el gegant audiovisual perquè el català sigui una opció d'àudio més.

La Generalitat fa temps que negocia amb aquesta plataforma perquè incorpori el català i sembla que ha estat definitiu que la **Plataforma per la Llengua** engegués recentment **una campanya de recollida de signatures** que ja ha arribat a les 27.000 peticions.

Entre les pel·lícules que ja estan doblades al català hi ha *Dumbo*, *101 Dàlmates*, *El geperut de Notre-Dame* i *Frozen*.

Alguns dels clàssics com *Bambi*, *La dama y el vagabundo*, *El libro de la selva*, *La sirenita* o *El rey león* no tenen versió en català.

La Plataforma per la Llengua s'ha mostrat prudent i ha dit que, per ara, es tracta d'un anunci **sense calendari tancat**.

Més informació: ccma.cat

Afegim l'article de **Daniel Condeminas**, consultor en comunicació, «[De Disney+ a Netflix: el català alça la veu](#)», relacionat amb el tema de la notícia.

LA FUNDACIÓ FULL I ESCOLA VALENCIANA PROMOUEN LA LECTURA EN VALENCIÀ

La **Fundació Full pel Llibre i la Lectura** i **Escola Valenciana – Federació d'Associacions per la Llengua** han impulsat una plataforma virtual dins del club "Full de Lectura" amb l'objectiu de fomentar la lectura de voluntaris i aprenents del Voluntariat pel Valencià, fonamentalment persones que s'estan iniciant a parlar o llegir en la nostra llengua.

Pel que fa a la dinàmica del projecte, els lectors llegiran una obra literària que s'abordarà des de distints punts de vista. També es podrà gaudir de peces audiovisuals que enriqueiran la lectura i que es podran veure en la mateixa web fullelectura.com i en les corresponents xarxes socials. Com a novetat, s'incorporen als fils de debats una sessió per videoconferència, que serà punt de trobada de lectors i autor.

Des de l'Escola Valenciana **Natxo Badenes** assenyalava que aquest projecte naix d'uns valors compartits amb la Fundació Full i completa la tasca desenvolupada des del Voluntariat Lingüístic, tot fent possible que compartir la nostra llengua siga possible fins i tot en 'temps de confinament'.

Les persones participants s'hauran d'inscriure prèviament per a participar en la trobada virtual amb l'autor. Així podran practicar la conversa i intercanviar impressions i opinions sobre el llibre tractat.

Més informació: Escolavalenciana.org

LA CAL HA PUBLICAT EL NÚM. 45 DE LA SEVA REVISTA «L'ESCLETXA»

Ja podeu gaudir del [nou número](#) de la revista "L'Escletxa", la revista de la llengua i la cultura catalanes, publicada per la **Coordinadora d'Associacions per la Llengua (CAL)**. En aquesta edició, la CAL informa del Correllengua d'enguany, reflexiona sobre la figura de l'actual monarca espanyol, repassa termes vinculats a la pandèmia de la COVID19 i parla dels projectes de la CAL.

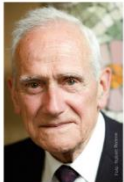
Podeu trobar el sumari a: cal.cat

LA LLENGÜA CATALANA EN L'ACTUALITAT

Us presentem el [vídeo promocional](#) de la revista «**Llengua Nacional**» amb el títol «La llengua catalana en l'actualitat» realitzat per l'APPEC (Associació de Publicacions Periòdiques en Català), on podreu escoltar breus paraules de **Carles Riera**, lingüista i articulista de la revista, de **Joan Pau Batlle**, editor de la revista i d'**Albert Jané**, gramàtic i articulista de la revista.

Campanyes, accions, drets lingüístics

ANY BADIA I MARGARIT

100
Antoni Maria
Badia i Margarit

El Departament de Cultura publica l'exposició en línia "Badia i Margarit, 100 anys" de la Universitat de Barcelona.

L'exposició virtual "[Badia i Margarit, 100 anys](#)", que recupera el contingut de l'exposició "El rectorat Badia i la transició a la Universitat de Barcelona", es pot descarregar íntegrament en format de pdf al web <https://llengua.gencat.cat/ca/any-badia-i-margarit/>, de la Direcció General de Política Lingüística del Departament de Cultura. "Badia i Margarit, 100 anys" permet conèixer la trajectòria vital de l'homenatjat i el context històric, polític, acadèmic, cultural i lingüístic a les acaballes de la dictadura i els primers anys de democràcia a Catalunya.

En paraules de la directora general de Política Lingüística, **Ester Franquesa**, "Badia i Margarit, sempre fidel al compromís per la llengua, la cultura i la societat catalanes mereixia una commemoració de Govern, i aquesta exposició en línia que s'hi emmarca ens el fa més conegut, especialment en el temps de docència universitària i amb la seva presència a institucions catalanes i internacionals".

L'HORA DE LA RECIPROCIAT

El «**diari de la llengua**» encapçalava el 12 de maig un [interessant article](#) amb el títol d'aquesta notícia, recalcava amb un subtítol «**Augmenta la pressió per fer possible la recepció dels canals en català arreu del domini lingüístic**» i començava així:

"Poques coses hi ha més útils i, aparentment senzilles, per ampliar la presència de mitjans audiovisuals en català arreu del territori lingüístic que desbloquejar la reciprocitat dels canals de televisió públics de Catalunya, el País Valencià i les Illes Balears. Teòricament, aquest és un objectiu compartit per les forces polítiques que governen els tres territoris, una conjunció que s'ha donat poques vegades durant les darreres dècades i que seria el moment d'aprofitar."

A continuació feia referència a la moció que va presentar fa uns mesos el senador de Compromís **Carles Mulet**, en nom del Grup Parlamentari Esquerra Confederal, que demanava al Ministeri d'Afers Econòmics i Transformació Digital l'atribució de les freqüències que calen per fer possible la reciprocitat i esmentava la **FOLC** fent referència a la data en què estava previst que el govern espanyol remodelés l'espectre radioelèctric per encabir-hi les xarxes de telecomunicacions 5G.

I després de comentar amb detall alguns aspectes tècnics esmentant **Daniel Condeminas**, consultor en comunicació, l'article acabava amb aquestes paraules:

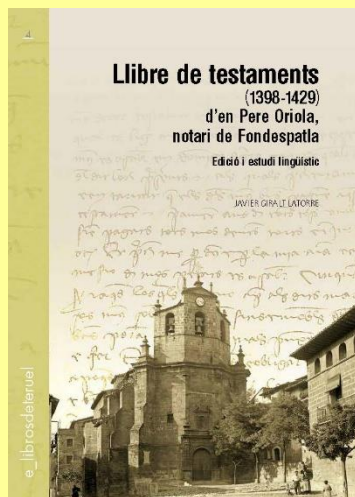
"Tot i les dificultats, la reivindicació de la reciprocitat dels canals en llengua catalana ha revifat els darrers mesos. [La FOLC](#) va engegar el setembre passat una campanya per reclamar-la i, més recentment, ha estat la Plataforma Reciprocitat Ara!, qui ha dut la demanda a les xarxes socials. També ho ha demanat el [Comitè de Ministres del Consell d'Europa](#), que recorda que la reciprocitat de mitjans de comunicació està prevista en la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries (Celrom) ratificada per Espanya.

El temps passa i les oportunitats volen. La conjuntura política pot canviar i potser els propers anys ja no hi haurà governs receptius, si més no de paraula, a la reciprocitat."

LA CELROM A LES BALEARS: INCOMPLIMENTS I PROPOSTES PER BERNAT JOAN

La Carta europea de les llengües regionals o minoritàries estableix el marc dins el qual s'ha de dur a terme la regulació de les actuacions dels estats membres en relació amb les llengües que s'hi recullen. No entrarem en la discussió de si la CELROM constitueix una eina per facilitar la "mort dolça" de les llengües minoritàries i/o minoritzades, o si l'eina realment es pot utilitzar per millorar la situació d'aquestes llengües (i, per tant, de les respectives comunitats lingüístiques). Soc plenament conscient, emperò, que probablement una part important dels que la varen promoure no la pensaven com a eina per aconseguir la plena normalitat per a les llengües involucrades, mentre que una minoria la veia com una eina per avançar en aquesta línia. Avui voldria pensar que la minoria s'ha eixamplat considerablement.

El text complet a: [Cruscat](#)

Artur Quintana fa una excel·lent ressenya del llibre de Javier Giralt Latorre publicada al número 145 de "Temps de Franja".

En reproduïm un fragment, però recomanem la lectura sencera a l'enllaç que trobareu al final d'aquesta notícia:

"L'obra d'en Giralt conté 97 testaments de Fondespatla procedents d'un mateix notari d'aqueixa vila, en Pere Oriola, de qui sabem només que era notari "per auctoritat del senyor arquebisbe de Çaragoça". Tret d'un breu encapçalament dels testaments en llatí, i encara no sempre, i d'algun mot escadusser dins del text, la redacció és en català, també l'antroponímia: res de Juan José, José Miguel, sinó Pere, Jaume, Miquel... ni María Dolores ni del Carmen... sinó Miquela, Agnès, Violant... com tampoc Valderrobres, Monroyo, Fuentespalda... sinó Vall-de-roures, Mont-roig, Fontdespatla... Només un 4,6% té noms com Pedro, Alfonso... La gent de Fondespatla vivien aleshores plenament llur catalanitat: testaven en català, s'anomenaven en català i en aquesta llengua prenia nom el territori, tenien una especial devoció a la Mare de Déu de Montserrat, i no havien de témer que vingués algú a dir-los que parlaven malament o que ni tan sols parlaven, que xapurrejaven".

L'article complet a: Tempsdefranja.org

TOTS ELS ESTATS HAURIEN D'INFORMAR EN TOTES LES SEVES LLENGÜES

ELEN (European Language Equality Network/Xarxa Europea per la Igualtat Lingüística) dona suport a la crida del Consell d'Europa i l'Alt Comissionat per a les Minories Nacionals de l'OSCE per assegurar que els Estats informin en les seves llengües cooficials, regionals, indígenes, en perill o minoritàries durant la crisi del coronavirus.

Quasi tots els països del món, també els Estats Membres del Consell d'Europa i de la Unió Europea, planten cara a la COVID-19, una pandèmia sense precedents. Durant algunes setmanes, els governs han introduït, gradualment i a diferents ritmes, un gran nombre de mesures des de recomanacions bàsiques sobre higiene al confinament parcial o total de la població. Autoritats a nivell estatal, regional o local destacades i experts sanitaris, tots insisteixen que només amb un compliment estricte de les mesures proposades es podrà controlar la propagació de la COVID-19.

Tot i que valorem les mesures que s'han pres, hem notat que els estats no han compartit sistemàticament la informació, les instruccions, les directrius o les recomanacions en llengües altres que la llengua oficial del país.

És important, i les autoritats no ho haurien d'oblidar, que els parlants de les llengües regionals o minoritàries (RML a l'original en anglès), són una part integrant de llurs societats i, per tal que les mesures adoptades tinguin plenament efecte, haurien d'estar disponibles i ser fàcilment accessibles pel conjunt de la població.

Encara que el paràgraf anterior hauria de considerar-se un requeriment per als estats membres del Consell d'Europa que han ratificat la Carta Europea de les Llengües Regionals o Minoritàries -CELROM- (especialment les mesures referents a la salut i l'administració pública) els altres estats membres del Consell d'Europa i de la Unió Europea han de prendre mesures per adreçar-se a llurs ciutadans en totes les llengües parlades tradicionalment en llurs països, tant si han ratificat la Carta com si no ho han fet.

La notícia és una traducció d'una part del text. Trobareu el text complet en anglès a: Elen.ngo

Exposició: 1714-2014 UNA LLENGUA CAP A LA LLIBERTAT - Realitat i vitalitat de la llengua catalana

És una exposició promoguda per la FOLC, el comissari de la qual és Jordi Solé i Camardons, sociolingüista, bon coneixedor de la situació actual de la llengua catalana. El disseny dels plafons a tot color és obra de Cèsar Amiguet.

L'exposició mostra en 20 plafons la realitat de la llengua amb els següents eixos temàtics: els territoris on es parla el català, la realitat desigual dels usos idiomàtics, la vitalitat i la història de la llengua catalana. Expressa la realitat tal com és, subratllant la vitalitat enorme de la llengua, malgrat els segles de persecució lingüística que ha hagut de suportar.

Els plafons són enrotllables i es poden transportar fàcilment. El contingut i la vistositat de l'exposició ha fet que ja s'hagi desplaçat per tots els territoris de llengua catalana des de la seva inauguració el 10 de novembre del 2008. Ha estat actualitzada recentment (setembre 2014)

Si voleu portar l'exposició al vostre municipi o a la vostra entitat, només cal que ens la demaneu. Per fer-ho, ens heu d'enviar un correu electrònic a info@folc.cat

info@folc.cat www.folc.cat 93.410.31.55

C/ Rocafort, 242 bis, 1r pis 08029 Barcelona